

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Vltimum argumentum diluitur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

§. III.

Ultimum argumentum diluitur.

Ad ultimum argumentum breviter dico quod si illud recte concluderet, probaret etiam proficendam esse scientiam mediam, quia olim eam admittebant Semipelagiani, eaque utebantur ad suos errores defendendos, ut facit Suarez Tractatu de Prædest. cap. 5. num. 5. & manifestè colligitur ex Faulto lib. 2. de libero arbitrio cap. 2. ubi ait: *Præscientiam & prædestinationem Dei malè intelligunt astruentes quòd inde hominum actuum causa nascatur.* Et paulò post subdit. *Generalis itaque præscientia, quæ de statumæntis apud Deum manet, de potentia nascitur, sed circa statum hominis, qualitates, & species præstans, de humani actus inspectione mutatur.* Et infra ait: *Magis de originarietate humana, genus præscientia divina derivat, quam opera ac voluntates hominum, de nullo & impulsu Providentiæ celestis incipere.* Et tandem cap. sequenti sic concludit, *NISI PRÆSCIENTIA EXPLORAVERIT, PRÆDESTINATIO NIHIL DEERNIT.* Si ergo à Scholis Catholicorum decreta ex se efficacia, & consensum nostræ voluntatis antecedentia, relegari debent, quia in libris Calvinii continentur: debent etiam, eadem ratione, à Catholicis proferri, ac de medio tolli scientia media, & decreta prævisionem futuri consensu præsupponenda, quia ea similiter docentur à Faulto, Semipelagianorum Antesignano, in libris de libero arbitrio, quos (ut supra retulimus ex Baronio) Hormilda Papa, tanquam hæreticos, & Pelagianam doctrinam continentes, damnavit. Hoc ergo Adversariorum telum, vel irritum est ac inane, vel eo pariter vulneratur scientia media. De quo plura diximus in Apologia Thomistarum, Tractatu de scientia Dei inserta, ubi etiam varia doctrinæ Thomisticæ & Calvinianæ discrimina, exposuimus, & omnia quæ P. Annatus in libro de scientia media disp. 4. cap. ultimo, tum ex Catholicorum, tum ex Hæreticorum testimoniis, post Theophilum Raynaudum, nobis objicit, perspicuè solvimus, & prorsus diluimus; ibique etiam clarè ostendimus, objectionem illam Adversariorum, merito *stupidam* appellari; cum nemo, nisi omnino tardus & stolidus, tam clara & aperta doctrinæ Thomisticæ & Calvinianæ discrimina quæ sibi expendimus, percipere facile non valeat. Unde de hoc argumento nihil hæc superest dicendum.

Solum referemus quòd ait Magister Lorca, Generalis Ordinis Cisterciensis, & in Academia Complutensi Primarius, disp. 21. de gratia, conclus. 1. nempe *Nimis excedere eos qui insuperabili contentione descendunt, physicam præmotionem quam docent Thomistæ, auferre libertatem, & sententiam quæ illam asserit, nihil aut parum à Calvinio differre: cuius enim evidens sit esse D. THOMÆ DOCTRINAM, & plurimum ex antiquis Scholasticis, nullà rationem merendum est ali quid ei inesse periculi, sed potius credendum esse fidei Catholice consonam. Et his censuris uti, NEC PIE, NEC PRUDENTER FIT.*

Addam etiam quæ scribit Baromius ad annum 409. Tomo 6. paginà 943. Recentiores illos prudenter admonens & corrigens: *Videant (inquit) quanto periculo quidam ex Recentioribus se exponunt, dum in Novatores insurgunt, ut ex consuetudine*

tent, à S. Augustini sententia de prædestinatione recedunt, cum alioquin arma non desint, quibus hæretici profligentur.

ARTICULUS VI.

Alia argumenta solvuntur.

Alia solent ab Adversariis proponi argumenta, tum ex autoritate Scripturæ & SS. Patrum, tum ex ratione, quæ hæc breviter referemus ac diluemus, ut isto Theologia Thomisticæ Clypeo, omnia ipsorum tela facile propelli ac irritari, imò & in eos retorqueri possint.

§. I.

Solvitur argumentum desumptum ex inexcusabilitate peccatorum in die iudicii.

Hoc argumentum plurimum extollunt & magnificant quidam Recentiores, illudque sub his terminis proponunt. Scriptura & SS. Patres dicunt, omni excusatione carituros improbos in die iudicii: quia quamcumque prætexant occasionem sui lapsus, & quodcumque allegent sibi fuisse impedimentum ad bene operandum, poterunt eis opponi alii, qui in eodem fuerint cum illis statu antecedenti, & tamen rectè egerint: sed hoc non potest verificari, si divinum decretum sit ex se efficax, & prædeterminans voluntatem ad operandum. Ergo tale decretum rejiciendum est. Minor probatur: Deus in die iudicii non poterit opponere improbis & peccatoribus aliquos viros bonos & justos, qui caruerint decreto efficaci & prædeterminatione physica, & tamen rectè fuerint operati; cum tale decretum, & prædeterminatio ex illo promanans, sint omnino necessaria ad bene operandum, & aliqua applicatio liberi arbitrii, prærequisita ad agendum, ac proinde pertinens ad statum antecedentem potentæ liberæ: Ergo in nostra sententia impossibile est quòd Deus ponat in die iudicii malos Angelis, aut hominibus perverfis, aliquem, vel aliquos, qui fuerint in eodem statu antecedenti cum illis, & tamen rectè operati sint.

Confirmant hoc argumentum, & dicunt ex doctrina Thomistarum sequi, vanas reddi exprobrationes, quibus Deus in sacris litteris exprobrat vineæ suæ (id est populo Israëlítico, vel animæ fideli) quòd uvas non ferat, sed spinas, aut labruscas, hoc est quòd non faciat fructus bonorum operum, sed opera mala & perverfa, ut habetur Isaiæ 5. Sequela probatur: Ut justa sit exprobratio, debuit esse talis cultura vineæ, per quam fructum re ipsa ferret, & non solum per quam possit producere fructus: sed si tali vineæ desit aliud prærequisitum ad operandum, applicatio scilicet potentæ, quæ est à decreto efficaci, non habet re verà sufficientem culturam, per quam fructum re ipsa ferat: Ergo immeritò Deus illi exprobraret, quòd non faceret uvas, sed labruscas, & imprudenter ab illa expectaret fructus bonorum operum.

Hoc explicant & confirmant exemplo agricolæ, qui si ultimam manum non adhiberet vineæ suæ, & illi denegaret aliquam culturam omninò necessariam ut faceret fructus, immeritò conquereretur de tali vinea, eò quòd non ferret uvas, sed spinas aut labruscas. Sicut etiam immeritò quis exprobraret homini constituto in tenebris, & non habenti copiam luminis,